उतेति एकउतशब्दोऽधिकविवक्षायांअन्योऽप्यर्थे किंचयेषांदांभिकानांयज्ञाअपिश्रद्धादिराहित्यात्अयज्ञाभवंति तेकेचित्अंतर्बहिर्वामखंनार्हंति श्रद्दधानानांतुएकयागवैवबाह्यक्रतुसिद्धिरित्याह आ
ज्येनेति दर्शपूर्णमासयोःश्रूयते सर्वस्मैवाएतद्यज्ञायगृह्यतेयध्रुवायामाज्यं ऐंद्रंपयोऽमावास्यायांऐंद्रंदध्यमावास्यायांआधानप्रकारेणचद्वादशगृहीतेनस्रुचंपूरयित्वासप्तवत्यापूर्णाहुतिंजुहोतीति आज्येनेति
शेषः सप्तते अग्नेसमिधइत्यृचा विशेषतइतिश्रौतमखोदर्शितः तत्राशक्तानांतुवालैःगोपुच्छेपितृतर्पणादिना शृंगेणगोशृंगेणाभिषेकादिना पादेनेतिपादरजसेत्यर्थः एतेषांगोस्पर्शनादीनांचसद्यःपापनाशकत्वं
परलोकप्रदत्वंचस्मृत्युक्तंदर्शितं ॥ ३८ ॥ ननुपत्न्यभावेविशेषवान्श्रौतोमखःकथंस्यादित्यतआह पत्नीमिति अनेनपशुहिंसारहितेनआज्यादिसाध्यक्रतुविधिनाआज्यादिद्रव्यंदेवतार्थेविनियोजयन् हेतौशतृ
प्रत्ययः विनियोगहेतोःपत्नींचमानसीमेवकरोति श्रद्धामितिशेषः तस्मादपत्नीकोग्निहोत्रमाहरेत्तस्मादपत्नीकस्याधानंकुर्वंतीत्युक्त्याश्रद्धापत्नीसत्यंयजमानइतिबह्वृचब्राह्मणेअपत्नीकस्याग्निहोत्राधानादौश्र

तुलाधारउवाच उतयज्ञाउतायज्ञामखंनार्हंतितेक्वचित् ॥ आज्येनपयसादध्नापूर्णाहुत्याविशेषतः ॥ वालैःशृंगेणपादेनसंभरत्येवगौर्मखं ॥ ३८ ॥ पत्नींचा
नेनविधिनाप्रकरोतिनियोजयन् ॥ इष्टंतुदैवतंकृत्वायथायज्ञमवाप्नुयात् ॥ ३९ ॥ पुरोडाशोहिसर्वेषांपशूनांमेध्यउच्यते ॥ सर्वानद्यःसरस्वत्यःसर्वेपुण्याःशि
लोच्चयाः ॥ ४० ॥ जाजलेतीर्थमात्मैवमास्मदेशातिथिर्भव ॥ एतानीदृशकान्धर्मानाचरन्निहजाजले ॥ कारणैर्धर्ममन्विच्छन्सलोकानाप्नुतेशुभान् ॥ ४१ ॥
भीष्मउवाच एतानीदृशकान्धर्मांस्तुलाधारःप्रशंसति ॥ उपपत्त्याभिसंपन्नान्नित्यंसद्भिर्निषेवितान् ॥ ४२ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिपर्वणिमोक्षधर्म
पर्वणितुलाधारजाजलिसंवादेत्रिषष्ट्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २६३ ॥ ॥ ७ ॥ तुलाधारउवाच सद्भिर्वायदिवासद्भिःपंथानमिममास्थितं ॥ प्र
त्यक्षंक्रियतांसाधुततोज्ञास्यसितद्यथा ॥ १ ॥ एतेशकुंताबहवःसमंताद्विचरंतिह ॥ तवोत्तमांगेसंभूताःश्येनाश्वान्याश्वजातयः ॥ २ ॥

द्धायाःपत्नीत्वदर्शनात् इष्टं भावेक्तः यागमेवदैवतवदत्यंतंसेवनीयंकृत्वायथायथावत्यज्ञंविष्णुंप्राप्नुयात् ॥ ३९ ॥ तत्रयागविशेषंनियमयति पुरोडाशोहीति हिशब्देनतएतउक्तांतमेधाअमेध्याःपशवइतिप
शूनाममेध्यत्वंतस्मादाहुःपुरोडाशसत्रंलोक्यमितिपुरोडाशसत्रप्राशस्त्यंचश्रुतिप्रसिद्धंद्योत्यते मेधोयज्ञस्तदर्होमेध्यः सर्वेषांवाएषपशूनांमेधेनयजतेयःपुरोडाशेनयजतइतिश्रुतेः मूलेपशूनामितिननिर्द्धारणेष
ष्ठी पशूनाममेध्यत्वात्पुरोडाशस्यचापशुत्वात् तेनपशुसंबंधीयोमेधस्तदर्हःपुरोडाशइतिश्रुत्यनुसारेणस्मृत्यर्थोवर्णनीयः एवंश्रद्धावतामविदुषांयज्ञमुक्त्वाविदुषांयज्ञमाह सर्वाइति ॥ ४० ॥ तीर्थंयज्ञभूमिः
यत्रैवात्मसमाधानंतत्रैवसर्वाणितीर्थानिसंतीत्यर्थः तीर्थमितियज्ञाद्युपलक्षणं ईदृशकान्अहिंस्रान् कारणैःअर्थित्वसमर्थत्वविद्वत्त्वतारतम्यैः ॥ ४१ ॥ उपपत्त्यायुक्त्या ॥ ४२ ॥ इतिशां०मो०नैलकंठी
येभारतभाव०त्रिषष्ट्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २६३ ॥ ॥ ७ ॥ एवंश्रुत्यविरोधेनाहिंसात्मकोधर्मःप्रतिपादितस्तत्रदृष्टप्रत्ययोत्पादनपूर्वकंश्रद्धांद्रढयितुमारभते सद्भिरिति क्रियतांकुरु पंथानंआति
ष्ठअस्यफलंचत्वयाप्रत्यक्षंक्रियतामित्यध्याहृत्यवायोज्यं आहूयतत्फलंयथातथाज्ञास्यसीतिचतुर्थेनसंबंधः ॥ १ ॥ २ ॥

Digitized by Google